

Številka 6, junij 1973

Pleksi steklo za rastlinjake in tople grede

Pleksi steklo je umetna snov, znana pod imenom organsko steklo in je kemično polimetilakrilat. Seveda sploh ni steklo v klasičnem pomenu besede. Po vojni so ga pričeli uporabljati tudi za rastlinjake in zato ne bo odveč, če o njem vsaj na kratko spregovorimo. Napram navadnemu steklu ima nekatere prednosti, tako prepušča več svetlobe, predvsem ultravijolične in infrardeče žarke, za katere vemo, da so zelo koristni za kakteje in seveda tudi druge rastline. Razen tega odpade zasenčenje, kajti svetloba, ki prodre to snov, ne opeče rastlin. Zato smatrajo, da je pleksi steklo optimalno za gojitev kaktej. Tudi lomljivost ni bistveno drugačna kot pri navadnem steklu. Pleksi prepušča v primerjavi z navadnim steklom manj toplote. Koeficient propustnosti toplote k je pri navadnem steklu 6,5 pri pleksi steklu pa le 3, kar pomeni, da porabimo pri navadnem steklu nekaj več kot 2-kratno količino toplote. Zato smatrajo, da prihranimo pri uporabi pleksi stekla toliko pri kurjavi, da je višja cena amortizirana v petih letih. Ni še dosti znanega o tem, kako se pleksi steklo stara, kako ga kvarijo prah in oljni hlapi, kako se zmanjša trdnost in kako čez leta pade propustnost za svetlobo in za ultravijolične žarke. Na splošno velja, da vsaj po 5 do 10 letih negativnih posledic ne opazimo. Sedaj dobimo pleksi steklo tudi pri nas, je pa precej drago.

Po KUAS št. 2 in 5/1973 prevedel in priredil

ing. Novak Engelbert

Mala zbirka belih

Za ljubitelje kaktej, ki si žele urediti malo zbirko belih mamilarij, je tukaj nekaj napotkov: kakšna naj bo zbirka, kakšna zemlja in drugo.

Teh rastlin je zelo veliko, pa tudi rastejo na veliki površini Amerike. Zato se bomo omejili na za nas najbolj zanimivo rastočo površino, to je Mehiška visoka planota, oziroma centralna Mehika.

Imen je zelo veliko, do zdaj je opisanih okoli 600 rastlin iz rodu mamilarij. Naj naštejemo samo nekaj zelo lepih po rasti ter barvi bodic in to samo osnovne tipe kot: *M. elegans* in njej podobne, ki imajo bolj ali manj obarvane bodice, oziroma konice bodic. Podobne so ji: *M. hageana*, *M. dealbata*, *M. acantopflegma*, *M. leucostoma*, *M. viperina*, *M. meissneri*, posebno zadnji se barva konic spreminja od rdečerrjave do črne barve. Nadalje so rastline, ki imajo močno volnate pazduhe, to je tip *M. echinocephala*, ter podobne: *M. ritteri*, *M. woodsii*. Posebno zanimiv tip, ki se dichotomično deli, tako nastane mnogoglava tvorba, kot *M. perbella* ter podobne *M. pseudoperbella*, *M. parkinsonii* s svojimi variacijami.

Tip s čisto belimi bodicami, kot *M. geminispina* ter podobne, *M. bicolor*, *M. hahniana*, *M. lanata*, *M. klissingiana*, *M. humboldtii*, *M. bocasana*, *M. fuauxiana*, zelo lepa je še posebno s svojimi bodicami ter pokončno rastjo *M. guerreronis*.

Da pa bi zbirka dobila še na kontrastu, lahko dodate še kakšno rastlino, oziroma drug tip z rumenimi ali rdečimi bodicami npr. *M. spinosissima* var. *rubra* ali *flavida*, *M. celsiana*, *M. rhodantha* var. *sulphurea*, katera se tudi rada deli. Uporabna je tudi kakšna večja grupa katere variacije *M. prolifera* ali *M. elongata*.

Aranžma razvrstite po okusu. Posaditev je najbolj priročna v večje stiroporove posode, ker pač ne more vsak posedovati rastlinjaka.

Zemlja mora biti propustna in sestavljena iz naslednjih zemelj in sestavin: ilovnata zemlja iz kultiviranih njiv, listovka, to je humus (bukov gost), prana mivka in kremenčev pesek ter star omet, vsakega naj bo 1+1+1, lahko še zdrobljeno oglje, kostna moka in nekaj predelane šote, da se izravna kislost tal. To je zelo star recept in velja še danes. Drenaža je možna iz opečnega drobirja.

Velik del mamilarij raste v naravi kot podrast in ima plitve korenine, zato jih je potrebno večkrat zalivati in tudi senčiti.

Jože Igl

Mammillaria brauneana

Omenjeno vrsto je odkril gospod Gerhard Braune, po rodu Nemeč, doma iz Kassela. Prvi jo je opisal Franz Boedeker in sicer leta 1933 in kasneje še nekaj avtorjev. Naj omenim kot posebno zanimivost, da poznamo tudi *Mammillaria boedekeriana*. Torej poznani botanik, ki je tudi sam odkril zelo veliko kaktej. Ta kakteja se običajno ne razrašča in doseže do 8 cm v premeru. Starejša rastlina postane debelo kroglasta in rahlo udrta na temenu. Bradavice so v odnosu 21-34, kratke in široko piramidaste oblike, pri telesu 3-4 mm široke. Areole so okrogle in majhne, samo pri začetku belo volnate. Robnih bodic je 25-30, približno 5 mm dolgih, pri novi rasti precej krajše. Srednji bodici sta 2-4 in močno šilaste oblike, rdeče barve in na konici črne. Cveti v vencu in enkratno v letu. Cvet je dolg 1,3 cm in na vratu svetlo zelen, zgoraj vijolično rdeč s temno in svetlečo progno - črto. Plodovi pri tej vrsti so cilindrične oblike komaj 12 mm dolgi in 7 mm široki, karminastordeče barve. Seme je 1 mm veliko. Domovina te kakteje je Mehika (Tamaulipas pri Jaumave). Gojitev ni posebno težka, vendar moramo poudariti, da vzgoja iz semena ni preveč lahka. Uspešno nam raste v mešanici kremenčevega peska, listavke, šote in ilovnate zemlje, kateri lahko dodamo tudi malo negnojene vrtno zemlje.

Stane Brlan

Pogovor s člani

Ponovno lahko z veseljem ugotavljamo, da število članov raste iz meseca v mesec. Lepo bi bilo, ko bi vsak član delal reklamo za naše društvo kjerkoli pač živi in dela. Z večanjem članstva raste tudi materialna baza društva - društvo lahko nudi svojim članom več.

Sedaj se pripravljamo, da bomo ustanovili lastno knjižnico (seveda v miniaturi), kjer si bo lahko vsak član sposodil knjigo, ki ga zanima in tudi v jeziku, ki ga obvlada. Razen slovenskih knjig bomo imeli tudi nemške in angleške - pač najboljše svoje vrste. Kdor bo imel željo, se bo lahko včlanil tudi v druga društva po svetu - članarino bo lahko vplačal pri našem društvu ali pa sam. Več, ko bomo imeli članov, daljše ekskurzije bomo lahko prirejali, saj bomo lahko nudili članom cenejše prevoze.

Podpredsednik

(Peter Jerin)